

Sygn. akt I UK 148/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania R. Ś.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 października 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 grudnia 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 22 stycznia 2013 r. i oddalił odwołanie R.Ś. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 5 lipca oraz z dnia 31 października 2012 r. odmawiających prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 231 w związku z art. 227 oraz art. 385 k.p.c., przez dokonanie nieuprawnionego domniemania faktycznego w zakresie faktu, że wnioskodawca w spornym okresie nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych - w oparciu o doświadczenie życiowe i wnioskowanie na tej podstawie oraz uznanie zasadności apelacji organu rentowego, mimo że podlegała ona oddaleniu jako bezzasadna.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie apelacji organu rentowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniony został jej oczywistą zasadnością z uwagi na oczywiste naruszenie art. 231 w związku z art. 227 k.p.c. W ocenie skarżącego, Sąd drugiej instancji dokonał rażąco niekonsekwentnej oceny dowodu - zaświadczenia pracodawcy potwierdzającego okres zatrudnienia i wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ustalając z jednej strony, że wnioskodawca był zatrudniony u tego pracodawcy, z drugiej zaś, że nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach. To ostatnie ustalenie dokonane zostało w oparciu o domniemanie faktyczne, z oczywistym naruszeniem art. 231 k.p.c., gdyż wnioskowanie w tym zakresie nie zostało oparte na innych ustalonych faktach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również

wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność. Przede wszystkim nie wiadomo, jakie znaczenie dla zasadności skargi kasacyjnej miałyby mieć wskazywane przez skarżącego uchybienie procesowe Sądu drugiej instancji, skoro po pierwsze - nie wskazuje on na będące konsekwencją tego naruszenia nieprawidłowe zastosowanie przez Sąd odwoławczy prawa materialnego, a po drugie - zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Oznacza to, że niedopuszczalne są zarzuty dotyczące naruszenia tych przepisów, które regulują ustalenie faktów zarówno dowodowo, jak i bezdowodowo, w tym art. 231 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2013 r., IV CSK 119/13, LEX nr 141819; z dnia 27 listopada 2013 r., V CSK 544/12, LEX nr 143426 oraz z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681). Skarżący pomija również, że zastosowane przez Sąd drugiej instancji domniemanie faktyczne zostało oparte na

okoliczności wykazanej dowodem, którego wiarygodności skarżący nie podważył, iż w spornym okresie przypadającym na miesiące zimowe pracodawca zgłosił zawieszenie działalności i nie odprowadził za ten okres składek na ubezpieczenie społeczne pracowników. Skarżący nie wskazuje, na czym miałyby polegać w tej sytuacji niekonsekwencja oceny Sądu odwoławczego, iż „w spornym okresie R. Ś. będąc formalnie zatrudnionym w T. w rzeczywistości pracy w szczególnych warunkach jako operator ciężkiego sprzętu budowlanego nie wykonywał”.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.